

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: SAXOS MINDE

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "SAXOS MINDE", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 182. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig04val-shoot-workid73408.pdf> (tilgået 09. maj 2021)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

SAXOS MINDE.

⌘ DETTE Digt er trykt (uden Overskrift) foran *Tredie Deel af Danmarks Krønike* (1822). Det blev optrykt med Overskriften Saxos Minde og med faa Ændringer i *Nordiske Smaadigte* (1838) Side 278-84, hvor dog de to sidste Vers er udeladte. Se Poet. Skr. V. 29.

183

⌘ Øm over ældgamle *Dannemarks Ære*,
Absalons Saxo! det var du som Faa,
Meer end *Stærk-Odder* og *Frodernes Hære*
Du den udbredte paa Bølgerne blaa:
Du den udbredte med Heltenes Minde,
Som i dit vingede Ord
Vidt over Tidernes Strømme henfoer,
Stræber end Prisen og Kronen at vinde!

⌘ *Dannemarks* Længsel er *Dannemarks Ære*,
Dyb som det bølgende, sortladne Hav,
Ja, som det Hav, hvorpaa Folkenes Hære
Drev deres Idræt, og fandt deres Grav;
Derfor, i Heltenes Række, den følger,
Altid paa Land og paa Søe,
Stjernen, som vinker til Kjærligheds Øe,
Evigheds-Strømmen i Tidernes Bølger!!

⌘ *Dannemands* Længsel er *Dannemands Kiende*,
Aldrig den stilles ved timeligt Held,
Hvad den begjærer, maa aldrig faae Ende,
Maa være Livets og Kjærligheds Væld;
184 Den er oprundet af Paradis-Minde;
Derfor, i Lys og i Løn,
Dana sig teer for hver heltelig Søn
Som en vidunderlig Paradis-Kvinde!

⌘ Altid, naar *Hadding* i Høielofts-Stuen
Slynger om *Ragnild* i Dvale sin Arm,
Pludselig øiner han *Kvinden* ved Gruen,
Stirrer paa Blomsterne i hendes Barm,
Synker med hende i Dybet saa saare,
Gjennem den taagede Dal,
Skyggernes Rige og Valfaders Sal,
Hvor kun med Blænd-Værk sig Kæmperne daare!

⌘ Soelklare Vange forlyste hans Øie,
Vinter-Grønt er ham en ønskelig Krands;
Kvinden dog lærer ham: ret kun *forføie*
Duftende Blomster og levende Glands,
Standser kun med ham ved Paradis-Haven,
Hvor, med et Nattergal-Slag,
Liflig bebudes den evige Dag,
Vidnes om Liv, som ei gjækker bag Graven!!

⌘ Derfor maa *Dannemarks* Helte og finde:
Lidt er Beundring i Liv og i Død;
Kjærligheds Kys og et levende Minde
Er, hvad dem huger i Lyst og i Nød:
Derfor langt stoltere Helte Man finder;
Men aldrig Helte i Nord,
Om de fra Hellas til Iishavet foer,
Fandt saa høimodige, kjærlige Kvinder!

⌘ Derfor har Røgnvald, den Helt over Bjerge,
Thjodolf af Hvine til Skjald for sin Æt,

Bauta-Steen prud, som mod Glemsel kan væрге,
Ristet med galdrende Runer fuldtæt;
Hvem der fik Øie for, hvad de betegne,
Seer, ved Valkyriens Kvad,
Steendøde Kæmper opstande paa Rad,
Og som Einherier strides og segne!

185

∞ Ingen som *Brage* kan sjunge paa Vale,
Skjolde-Brag svarer til Sværd-Tunge-Slag;
Ingen som *Snorro* kan Kæmper afmale,
Ret som de færdes ved Nat og ved Dag,
Ret som de stode paa Ormen hin Lange,
Og som de sad over Bord,
Skifted saa mangent et skjemtefuldt Ord:
Beiled, og lytted, til Skjaldenes Sange!

∞ Ei kan en *Skjoldunge-Drape* vi samle,
Der sig tør ligne ved *Ynglinge-Tal*;
Lidt kun er Hjarne mod *Brage hin Gamle*,
Naaer ham til Skuldrene neppe, som Skjald;
Men naar han kvæder om *Dannemarks Frode*,
Da er det Kjærligheds Sang:
Hjerte, som banker mod Hjerte med Klang;
Da er *udødelig* for ham den *Gode*!

∞ *Brage* i Valhal selv *Adelsteen* bænker,
Hjertet i Norge kun føler hans *Savn*;
Hjarne en Bolig i Hjerterne skjænker
Hver, som blandt Daner vandt *Frede gods Navn*!
Dannemark skjænker hans Minde-Sang Kronen,
Bærer i Hjertet om Land
Frode, saalænge, til selv over Strand
Atter, i Sønnen, han stiger paa Thronen!

∞ *Saxo*! du følde, det var ikke Skvalder,
Hvad liden Fugl mellem Bøgene sang!
Tak for de Toner fra Heltenes Alder,
Som sig i dig over Bølgerne svang!
Ja, for Din Kjærlighed takket Du være!
Altid skal Priis efter Spot
Times den Mand, der har sørget saa godt
For de Ufødte til Fædrenes Ære!

∞ Tak for den Aske fra *Brand-Old*, du gjerade,
Gav os i Urnerne, som du den fandt!
Dannemark vel, i sin Dvale-Tid, glemde,
At det er Guld-Støv, med Perler iblandt;
186 Men naar af Asken *den Gamle* sig hæver,
Smykket med Perler og Guld,
Og med de Blomster, hun fandt under Muld,
Tone skal sødt, hvad i Harpen nu bæver!

∞ Tak for hver Levning af *Høi-Oldens* Kæmpe:
Frodes Stærk-Odder, hidført over Strand!
Tak, for Du skarred med List og med Læmpe!
Tak for hans Tunge, og Tak for hans Tand!
Tak for hvert Ledd og hver Lem af den Bolde!
Glipped det end for din Haand,
Hvad kun kan lykkes for Tidernes Aand,
Du gav til Sankning dog Tøi, som kan holde!

∞ Vel os fortælle de skruttede Dværge:
Kæmper som de var kun Puslinger smaa,
Tuerne vorde de høieste Bjerge,
Naar de kun sige, det synes dem saa;

Men, kommer Dag, kommer Glands i vort Øie,
Gjæster os Aanden paa Nye,
See dine Kæmper vi kneise i Sky,
Stige med Glæden paa Skuldrene høie!

☒ Tak for dit Billed af Ylfinge-Trætten!
Skinner det ikke, er Skylden ei din;
Men om end Ulven er synligst i Ætten,
Skimtes dog *Skjoldunge-Daatteren* fim;
Tone skal Kvad, end i kommende Dage,
Liflig om *Villum* og *Svenn*,
Deilig vemodig om *Knud* og hans Mænd,
Og om Kong *Valdemars* Fader med Klage!

☒ Han, som slog Harpen for *Erik* hin *Milde*,
Slog den for Daner i Hytte og Hald;
Tonerne sprang, vare dybe, men vilde,
Endte i stormende, brusende Fald;
Sværd-Tid og Ulv-Tid paa Marken de fødte:
Favnetag, Tempel og Slot
Fandtes til Blodbad ei længer for godt,
Frænder hinanden og Odelen ødte!

187

☒ Tak for den Skildring af *Valdemars* Dage,
Du udarbeided, fuldsikker paa Haand!
Klart den os viser, at Meget tilbage
End var paa Marken af Fædrenes Aand:
Meget hos Faa, men kun Lidt hos de Fleste:
Meget i *Axel* og *Dig*,
Lidt kun i Folket til *Sørøver-Krig*,
Saa den med Eder hensov for det Meste.

☒ Langt er dit Sagn om de Slaviske Krige,
Længere vist, end det huger Enhver,
Tungere falder din Tale tillige,
Hjarne ei kvæder om *Vikinge-Færd*;
Dog ei det Mindste Du nænner at glemme,
Dertil var *Axel* for kjær:
Ord af hans Læber, og Slag af hans Sværd,
Alle tilhobe Du skjænked din Stemme!

☒ Dog, intet Under, du elsked den Bolde
(Sildefødt Søn af det ædelste Kuld),
Vilde hans Navn paa de svømmende Skjolde
Riste med storladne Runer i Guld;
Strid paa sin Snekke, og øm i sin Kirke,
Han jo, med Sværd og med Stav,
Heltenes Minde og Heltenes Grav
Stræbde at skjænke et nyt *Danne-Virke!*

☒ Stod, som for dig, os kun Helten for Øie,
Kraftig og kærlig, oprigtig og klog,
Deel vi vel tog i, hvad han maatte døie,
Fandt, han var stor paa de smaalige Tog;
Saae det med Sorg, at hans Redskab var ringe,
Saae det paa Vendernes Spor:
Æren var liden, men Seiren var stor;
Rovdyr det gjaldt om til Freden at tvinge!

☒ Tak da, du Kjære! for Alt, hvad Du skjænked,
For, hvad du selv kaldte *Absalons* Værk!
Tak, fordi ham mellem Helte Du bænked,
Som var for Danmark en Støtte fuldstærk,
188 Ham, ved hvis Aande det saa blev omgjærdet,
At, i den søvnige Old,

Marken og Mindet dog sov under Skjold!
Hil være *Axel* med Staven og Sværdet!

☒ Far da nu vel med de Gaver til Folket,
Dannemarks Saxo! du slutter i Favn!
Far, som jeg haver din Mening udtolket,
Far nu i *Jesu* velsignede Navn!
Bank kun paa Dørren, hos Gamle og Unge,
Trøstig med Fædrenes Sværd!
Hvor Man oplukker, Man faaer dig vist kjær,
Naar du opstemmer med Fædrenes Tunge.

☒ Hvor Man dig ynder, paa Mark og paa Hede,
Siig dem, *Kong Frederik lønnet* din Tolk!
Byd dem for *Kongen* at virke og bede!
Siig dem: *kun Dansk er det kærligste Folk!*
Lær dem, med Fædrenes Tunge, tillige:
Aldrig ved Fiendernes Magt,
Aldrig ved Modgang og Mishaab i Pagt,
Men *kun ved Splid falder Dan n em arks Rige!!*